

УДК 342.951:351.84

DOI <https://doi.org/10.32840/pdu.2023.1.11>**Р. В. Розумяк**<https://orcid.org/0000-0003-0859-3325>

доктор філософії за спеціальністю 081 Право,
начальник управління стратегічних розслідувань в Донецькій області
Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції

Г. С. Буга<https://orcid.org/0000-0003-3957-7387>

доктор юридичних наук, доцент,
начальник відділу організації наукової роботи
Донецького державного університету внутрішніх справ

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВА ПОЛІЦЕЙСЬКИХ НА ВІДПОЧИНОК

У статті розглядаються питання правового регулювання права поліцейських на відпочинок. Доводиться, що національне законодавство про забезпечення права поліцейських на відпочинок має відповідати нормам міжнародного права. Але водночас, існують і певні положення, які свідчать про невідповідність норм національних законів у сфері забезпечення права на відпочинок працівників поліції міжнародно-правовим нормам. Розуміння періодичності під час надання відпусток, розкривається у статті 45 Конституції, відповідно до якої кожна працююча особа має право на щорічну оплачувану відпустку. Іншими словами, періодичний характер відпусток проявляється у їхньому наданні працівникові щорічно. Норма статті 45 Конституції обґрунтовується тим фактом, що право на відпочинок є природним правом людини, обумовленим фізичною потребою людського організму у відпочинку, для відновлення фізичних та моральних сил. Поліцейський, позбавлений можливості вчасної реалізації права на щорічну відпустку втрачає здатність ефективно та якісно виконувати службові обов'язки. Доводиться, що відсутність в Законі України «Про Національну поліцію» чітко визначених нормативно врегульованих підстав для обмеження права поліцейських на використання щорічних відпусток призводить до свавілля з боку керівників органів поліції та надання їм легальної можливості розпоряджатися правом надання відпусток підпорядкованим працівникам поліції на власний розсуд. Між тим, механізм виплати компенсації працівнику поліції за невикористані дні відпустки за минулі календарні роки Законом України «Про Національну поліцію» не визначений, чим і обумовлено наявність численних звернень працівників поліції до суду з вимогою про поновлення порушених прав у сфері відпочинку. Визначено, що з огляду на відсутність правового врегулювання у Законі «Про Національну поліцію» правовідносин щодо компенсації невикористаної частини відпустки поліцейському за минулі роки, при вирішенні вказаного спору суд застосовує норми КЗпП України та Закону України «Про відпустки».

Ключові слова: право поліцейських на відпочинок, службово-трудова відносина в органах поліції, про забезпечення права поліцейських на відпочинок, надання відпусток працівникам поліції.

Постановка проблеми. Питання про роль і місце нормативно-правового акту в правовій системі, його юридичну природу було і є предметом дослідження багатьох вчених у різні історичні періоди. М. Вилегжаніна цілком обґрунтовано під-

креслює, що за багато століть вивчення закону накопичилась велика сума знань про нього, виробилось певне уявлення про дане явище, сформувався певний стереотип, але залишилась велика кількість до кінця невідомих сторін [1, с. 281].

Актуальність питання щодо визначення системи нормативно-правових актів у сфері реалізації й захисту права поліцейських на відпочинок обумовлена міждисциплінарним характером службово-трудоваих правовідносин в Національній поліції. Велика кількість нормативно-правових актів у сфері реалізації трудових прав працівників поліції, зосереджених у різних галузях законодавства, негативно позначається на ефективності регулювання службово-трудоваих відносин в Національній поліції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значна увага дослідженню питань правового регулювання права поліцейських на відпочинок приділялася у працях: Вилегжаніна М., Венедиктов С., Чекан М. та інших вчених.

Мета дослідження полягає в тому, щоб визначити особливості правового регулювання права поліцейських на відпочинок.

Виклад основного матеріалу. На розгалуженості та комплексності службово-трудоваих відносин в органах поліції наголошує й С.В. Венедиктов. Вчений, зокрема, зазначає, що розгалуженість характеризується наявністю великої кількості різних за призначенням і юридичною силою правових актів в цій сфері – законів, указів, постанов, інструкцій, положень і наказів. Комплексність полягає у тому, що службово-трудова відносини регулюються нормативними приписами різних галузей національного права: адміністративного, трудового, фінансового, банківського, земельного [2, с. 25]. Відтак, будучи основою адміністративно-правового регулювання правовідносин у сфері реалізації права на відпочинок працівників поліції, нормативно-правове забезпечення цих відносин потребує ґрунтовного теоретико-правового осмислення та належної систематизації й уніфікації.

Слід зазначити, що мета нормативно-правового забезпечення реалізації прав громадян розкрита М.М. Чеканом, в контексті аналізу правового регулювання права працівників поліції на соціальне забезпечення. Зокрема, вчений пропонує розуміти зазначений вид соціального забезпечення в якості системи норматив-

но-правових актів, які приймаються компетентними суб'єктами та передбачають створення умов для забезпечення соціальної захищеності, встановлення юридичних гарантій отримання різних видів допомоги в разі настання обставин, за яких особа потребує соціального захисту від держави [3, с. 98]. Зауважимо, що визначення, наведене М.М. Чеканом, фактично складається з двох змістовних блоків, перший з яких розкриває розуміння нормативно-правового забезпечення як цілісної упорядкованої системи нормативно-правових актів, спрямованих на врегулювання певної сфери суспільних відносин, а другий блок визначає окремі ознаки, власне, нормативно-правового акту, як правового інструменту публічного управління, а саме: прийняття уповноваженим суб'єктом державного управління, створення правових підстав для здійснення регулюючого управлінського впливу, встановлення юридичних гарантій і т.д.

Не зважаючи на відсутність законодавчо закріпленої систематизації нормативно-правових актів, теоретичні напрацювання у цій сфері виглядають доволі результативними. Наприклад, Д.О. Беззубов до критеріїв класифікації нормативно-правових актів відносить: юридичні властивості адміністративно-правових актів, функціональну роль, область та сферу застосування, дію в просторі, дату початку дії, дію в часі, форму вираження акту, характер компетенції органів, що приймають акт, органи, що приймають акти, та їх найменування тощо [4, с. 290]. Т.О. Гуржій пропонує такі критерії класифікації адміністративно-правових актів: за юридичним змістом, за юридичною силою, за способом прийняття, за дією в часі, за сферою дії, за способом набуття чинності та припинення дії [5, с. 34]. Б.А. Авер'янов виділяє такі критерії класифікації актів управління: за юридичною природою, за юридичними наслідками, за суб'єктами, які мають право приймати нормативні акти, за юридичною формою вираження, за сферою дії, за порядком прийняття, за порядком пов'язаності адресатів з суб'єктами, які видали акт, за формою волевиявлення, за моментом початку дії, за обсягом повноважень

суб'єктів, які видали адміністративно-правовий акт [6, с. 81]. Аналіз висловлених підходів до визначення критеріїв класифікації нормативно-правових актів дозволяє дійти висновку, що в тій чи іншій мірі науковцями виокремлюється основна група підстав для класифікації нормативно-правових актів, до числа яких відноситься: юридична сила документу, суб'єктний склад учасників правотворчості, сфера застосування нормативно-правового акту.

Відповідно до статті 7 Закону України «Про Національну поліцію», під час виконання своїх завдань поліція забезпечує дотримання прав і свобод людини, гарантованих Конституцією та законами України, а також міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, і сприяє їх реалізації [7]. Слід підкреслити, що норми щодо визнання міжнародних актів у якості керівних документів у діяльності поліції, в тому числі у сфері забезпечення права поліцейських на відпочинок, також визначені у ст.ст. 3, 4, 16, 23, 25, 95 цього Закону.

Саме тому, національне законодавство про забезпечення права поліцейських на відпочинок має відповідати нормам міжнародного права. Але водночас, існують і певні положення, які свідчать про невідповідність норм національних законів у сфері забезпечення права на відпочинок працівників поліції міжнародно-правовим нормам.

Розуміння періодичності під час надання відпусток, на нашу думку, розкривається у статті 45 Конституції, відповідно до якої кожна працююча особа має право на щорічну оплачувану відпустку. Іншими словами, періодичний характер відпусток проявляється у їхньому наданні працівникові щорічно. Норма статті 45 Конституції обґрунтовується тим фактом, що право на відпочинок є природним правом людини, обумовленим фізичною потребою людського організму у відпочинку, для відновлення фізичних та моральних сил. Поліцейський, позбавлений можливості вчасної реалізації права на щорічну відпустку втрачає здатність ефективно та якісно виконувати службові обов'язки.

Але, в той же час, відповідно до частини 7 статті 93 Закону України «Про Національну

поліцію», чергова відпустка надається поліцейському, як правило (!), до кінця календарного року. А частина 11 цієї ж статті визначає право поліцейського приєднати невикористану частину відпустки до чергової відпустки на наступний рік.

Думається, що в указаному вигляді норма статті 93 Закону «Про Національну поліцію» є такою, що не відповідає статті 45 Конституції України та основоположним принципам міжнародного права, оскільки не відображає принципу періодичності під час реалізації поліцейським права на відпочинок. Зазначений висновок обумовлений потребою у визначенні чітких та однозначних правових підстав, за наявності яких працівник поліції може бути обмежений у реалізації права на отримання відпустки у поточному році.

Наприклад, однією з таких підстав може бути положення статті 64 Конституції України, які дозволяють обмежувати право громадян на відпочинок. Реалізація цього конституційного положення на рівні спеціальних законів у сфері праці. Так, відповідно до частини 2 статті 12 Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану», у період дії воєнного стану роботодавець може відмовити працівнику у наданні будь-якого виду відпусток (крім відпустки у зв'язку вагітністю та пологами та відпустки для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку), якщо такий працівник залучений до виконання робіт на об'єктах критичної інфраструктури [8]. Аналогічним чином засоби адміністративно-правового регулювання діють відносно невикористаної працівником частини щорічної відпустки, яка може бути використана після припинення дії правового режиму воєнного стану. Зокрема, відповідно до частини 1 тієї ж статті, у період дії воєнного стану надання працівнику щорічної основної відпустки за рішенням роботодавця може бути обмежено тривалістю 24 календарні дні за поточний робочий рік. Якщо тривалість щорічної основної відпустки працівника становить більше 24 календарних днів, надання не використаних у період дії воєнного стану днів такої відпустки переноситься на період після припинення або скасування воєнного стану.

Таким чином вважаємо, що відсутність в Законі України «Про Національну поліцію» чітко визначених нормативно врегульованих підстав для обмеження права поліцейських на використання щорічних відпусток призводить до свавілля з боку керівників органів поліції та надання їм легальної можливості розпоряджатися правом надання відпусток підпорядкованим працівникам поліції на власний розсуд. Між тим, механізм виплати компенсації працівнику поліції за невикористані дні відпустки за минулі календарні роки Законом України «Про Національну поліцію» не визначений, чим і обумовлено наявність численних звернень працівників поліції до суду з вимогою про поновлення порушених прав у сфері відпочинку.

Таким чином, з огляду на відсутність правового врегулювання у Законі «Про Національну поліцію» правовідносин щодо компенсації невикористаної частини відпустки поліцейському за минулі роки, при вирішенні вказаного спору суд застосовує норми КЗпП України та Закону України «Про відпустки». Але, в той же час, питання щодо удосконалення норм Закону «Про Національну поліцію», в частині визначення порядку надання відпусток працівникам поліції залишається відкритим. З огляду на це, пропонуємо частину 7 статті 93 Закону «Про Національну поліцію» викласти у наступній редакції: «Чергова відпустка надається поліцейському, як правило, до кінця поточного календарного року. У виключних випадках обмеження реалізації права поліцейського на відпочинок, в частині заборони використання відпусток в поточному календарному році, відкликання з відпусток, перенесення невикористаної частини відпустки на інший період тощо, можуть бути пов'язані з особливими умовами проходження служби в поліції та правовими обмеженнями, встановленими Конституцією та законами України».

Важливим складовим елементом нормативно-правового забезпечення права поліцейського на відпочинок слугують кодифіковані законодавчі акти України. Йдеться, передовсім, про Кодекс законів про працю України [9] та Кодекс України про адміністративні правопорушення [10],

перший з яких встановлює умови та порядок реалізації права працівника на відпочинок, а другий законодавчий акт врегульовує питання адміністративної відповідальності у цій сфері правовідносин.

Аналіз норм КЗпП у сфері забезпечення реалізації права працівника на відпочинок дає підстави для висновку, що в його структурі містяться норми, які передбачають матеріальну, фінансову та дисциплінарну відповідальність за порушення права на відпочинок (глава 9, 10 та стаття 265 КЗпП).

З метою аналізу правового регулювання адміністративної відповідальності у сфері забезпечення права поліцейських на відпочинок, вважаємо за доцільне звернутися до положень КУпАП, який визначає підстави адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері охорони праці та відпочинку. Але в той же час, існують і принципові правові перепони, які суттєво впливають на можливість притягнення керівників органів Національної поліції до адміністративної відповідальності за проступки у сфері охорони праці та відпочинку.

По-перше, аналіз статті 15 КУпАП дозволяє констатувати, що адміністративні правопорушення у сфері охорони праці та здоров'я населення не відносяться до числа проступків, за які поліцейським встановлено підвищену ступінь адміністративної відповідальності. Іншими словами, за наявності підстав щодо притягнення керівників органів Національної поліції до адміністративної відповідальності за адміністративні правопорушення у сфері охорони праці, до таких посадових осіб, як роботодавців, застосовуються положення Дисциплінарного статуту Національної поліції України та визначені в ньому стягнення [11]. Рішення законодавця не включати склади проступків у сфері праці та здоров'я населення до числа адміністративних правопорушень, за які поліцейські несуть адміністративну відповідальність на загальних підставах виглядає нелогічним, враховуючи особливий характер служби в поліції, в результаті якого понаднормова тривалість робочого часу та відсутність нормального відпочинку мають тотальний характер в органах поліції, що негативно впливає

на стан здоров'я працівників, рівень стосунків у колективах та якість виконання службових обов'язків.

По-друге, складна та перевантажена структурна побудова КУпАП призвела до того, що численні статті, які врегульовують відносини у сфері праці та відпочинку опинилися у різних главах цього Кодексу. Зокрема: ст. ст. 41, 41-1 – 41-3 КУпАП (Глава 5 «Адміністративні правопорушення в галузі охорони праці і здоров'я населення»); ст. ст. 93, 94 КУпАП (Глава 8 «Адміністративні правопорушення в промисловості, будівництві та у сфері використання паливно-енергетичних ресурсів»); ст. 108 КУпАП (Глава 9 «Адміністративні правопорушення у сільському господарстві. порушення ветеринарно-санітарних правил»); ст. ст. 175-2, 179 КУпАП (Глава 14 «Адміністративні правопорушення, що посягають на громадський порядок і громадську безпеку»); ст. ст. 188-1, 188-4, 188-6, 188-23, 204 КУпАП (Глава 15 «Адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок управління») [10].

Але найголовніший принциповий недолік чинного КУпАП полягає у відсутності в його Особливій частині правових підстав для притягнення посадових осіб – роботодавців до адміністративної відповідальності за порушення права на відпочинок. Думається, що вказана правова норма повинна знайти своє місце серед інших юрисдикційних приписів глави 5 КУпАП «Адміністративні правопорушення в галузі охорони праці і здоров'я населення».

По-третє, порівняльно-правовий аналіз правової врегульованості порядку оформлення правопорушень у сфері праці та відпочинку нормами КУпАП та КЗпП свідчить про перевагу останніх, оскільки порядок оформлення трудових правопорушень за підставами, визначеними статтею 265 КЗпП врегульований постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2013 № 509 «Про затвердження Порядку накладення штрафів за порушення законодавства про працю та зайнятість населення» [12].

Таким чином, законодавче забезпечення, будучи визначальним складовим елементом нормативно-правового забезпечення права поліцейських на відпочинок,

складається з норм: Конституції України, міжнародних правових актів у сфері праці та відпочинку, ратифікованих Верховною Радою України, кодексів та законів України.

Більш складним питанням науки адміністративного права, в частині теоретико-правового обґрунтування системи нормативно-правових актів, є з'ясування структури підзаконних нормативно-правових актів та визначення їх ієрархії, що, передовсім, обумовлено особливостями національної правової системи. Потреба визначення системи підзаконних нормативно-правових актів також обґрунтована особливостями адміністративно-правового регулювання службово-трудова відносин в Національній поліції, основу якого складають саме підзаконні нормативно-правові акти.

Аналіз довідкової літератури дозволяє зробити висновок про систематизацію підзаконних нормативно-правових актів за наступними критеріями: 1) як такі, що мають загально-правові форми; 2) за сферою обов'язковості: нормовані (загальні); індивідуальні (правозастосовувальні); 3) за характером регульованої діяльності: поведінкові (регламентована фізична поведінка); роз'яснювальні (регламентована інтелектуальна діяльність); 4) за суб'єктами видання (законодавчі: президентські; урядові (виконавчої влади); судові та ін.); 5) за способом зовнішнього вираження: усні (вербальні); письмові (документальні); діяльніцькі (конклюдентні); 6) за юридичною формою: закони; укази; постанови; вироки, рішення інструкції тощо [13, с. 26].

З огляду на те, що правовідносини у сфері забезпечення права на відпочинок в органах Національної поліції є загальним об'єктом правового регулювання з боку підзаконних нормативно-правових актів, можемо виокремити в його структурі спеціальні об'єкти службово-трудова відносин, до числа яких варто віднести: а) відносини у сфері організації відпочинку поліцейських в органах Національної поліції; б) відносини у сфері реалізації контрольно-наглядової діяльності за дотриманням законодавства про відпочинок в органах Національної поліції; в) відносини у сфері реалізації юрисдикційних

повноважень за порушення права на відпочинок в органах Національної поліції.

Слід підкреслити, що на рівні відомчих нормативно-правових актів питання правового регулювання організації відпочинку поліцейських тісно межують із упорядкуванням службового часу працівників поліції, адже нерівномірність та перевантаженість графіків чергування призводить до суттєвого скорочення часу відпочинку, ігнорування керівниками вимог законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів щодо організації відпочинку працівників у вихідні та святкові дні тощо.

Так, відповідно до наказу МВС України від 6 квітня 2016 року № 260 «Про затвердження Порядку та умов виплати грошового забезпечення поліцейським Національної поліції та здобувачам вищої освіти закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, що здійснюють підготовку поліцейських», поліцейським, які виконували службові обов'язки у вихідні, святкові та неробочі дні, крім поліцейських, які працюють у змінному режимі, відповідний час для відпочинку (у порядку компенсації) надається протягом двох наступних місяців. Коментований наказ також врегульовує питання щодо надання працівникам поліції, які несуть службу в нічний час, не включеної до службового часу перерви для відпочинку та харчування, тривалістю не більше двох годин. Поліцейським добового наряду під час чергування почергово надаються перерви для вживання їжі та короткочасного відпочинку. Загальна тривалість такої перерви становить 4 години (2 години вдень і 2 години вночі) та не включається в службовий час [14]. Думається, що однозначність позиції нормотворця щодо рівномірного розподілення часу відпочинку впродовж доби не сприяє підвищенню ефективності виконання працівником поліції службових обов'язків під час оперативного реагування на кримінальні правопорушення та інші події. Постійна (а іноді раптова) зміна оперативної обстановки на території обслуговування окремого підрозділу поліції вимагає від керівника застосування гнучкого графіка відпочинку працівників, в процесі управління оперативними підрозділами поліції.

Аналогічна за змістом норма щодо організації відпочинку працівників чергової служби міститься у наказі МВС України від 23 травня 2017 року № 440 «Про затвердження Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України», а саме: «черговим чергової зміни та членам добового наряду чергової служби під час чергування відповідно до встановленого графіка відпочинку надаються перерви для вживання їжі та короткочасного відпочинку тривалістю дві години вдень та дві години вночі. Після добового чергування черговим чергової зміни та членам добового наряду чергової служби надається відпочинок тривалістю 72 години (поліцейським, які включені до складу слідчо-оперативної групи (далі – СОГ), надається відпочинок тривалістю 48 годин) [15].

Отже, аналіз окремих нормативних приписів щодо порядку та умов надання права на відпочинок, які містяться у відомчих нормативно-правових актах, спрямованих на організацію службової діяльності поліцейських, дозволяє зробити висновок, що специфіка переважної більшості напрямків цієї діяльності вимагає встановлення гнучкого графіка відпочинку поліцейських впродовж робочої зміни, що обумовлено потребою оперативного реагування на кримінальні правопорушення та інші події.

Висновки. Підсумовуючи, слід зазначити, що нормативно-правове забезпечення права поліцейських на відпочинок являє собою систему законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів, прийнятих уповноваженими суб'єктами адміністративного права в установленому законом порядку, які визначають процедури та умови реалізації права на відпочинок працівників Національної поліції України.

Список використаної літератури:

1. Вилегжаніна М. Нормативно-правовий акт як особливий вид документа. *Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського*. 2010. Вип. 27. С. 281–287. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nprnbuimviv_2010_27_33.
2. Венедиктов С.В. Нормативно-правове забезпечення матеріального та морального стимулювання ефективної діяльності працівників ОВС. *Право і безпека*. 2002. № 3. С. 25–27.

3. Чекан М. М. Публічне адміністрування соціального захисту в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ : Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана, 2020. 226 с.
4. Беззубов Д.О. Суспільна безпека (організаційно-правові засади забезпечення) : монографія. К. : МП «Леся», 2013. 452 с.
5. Гуржій Т.О. Адміністративне право України : навчальний посібник. К. : КНТ, Х. : Бурун і К., 2011. 689 с.
6. Адміністративне право України. Академічний курс : підручник : у 2-х т. / [редкол.: В. Б. Авер'янов (голова)]. Київ : Юрид. думка, 2004. Т. 1 : Загальна частина. 584 с.
7. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 40-41. Ст. 379.
8. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану : Закон України від 15.03.2022 № 2136-IX. *Базаданих «Законодавство України» / Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2136-20>.
9. Кодекс законів про працю : Закон України від 10.12.1971 № 322-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 1971. Додаток до № 50. Ст. 375.
10. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 № 8073-X. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.
11. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України : Закон України від 15.03.2018 № 2337-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2018. № 29. Ст. 233.
12. Про затвердження Порядку накладення штрафів за порушення законодавства про працю та зайнятість населення : постанова Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2013 р. № 509. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/509-2013-%D0%BF#Text>.
13. Великий енциклопедичний юридичний словник / за ред. акад. НАН України Ю. С. Шемшученка. 2-ге вид. переробл. і доповн. Київ : Вид-во «Юридична думка», 2012. 1020 с.
14. Про затвердження Порядку та умов виплати грошового забезпечення поліцейським Національної поліції та здобувачам вищої освіти закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, що здійснюють підготовку поліцейських : наказ МВС України від 6 квітня 2016 року № 260. *Офіційний вісник України*. 2016. № 39. Ст. 1497.
15. Про затвердження Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України : наказ МВС України від 23 травня 2017 року № 440. *Офіційний вісник України*. 2017. № 56. Ст. 1656.

Rozumiak R., Buha H. Legal regulation of police officers' right to rest

The article deals with the issues of legal regulation of the right of police officers to rest. It is necessary that national legislation on ensuring the right to rest for police officers must comply with international law. But at the same time, there are certain provisions that testify to the inconsistency of the norms of national laws in the field of ensuring the right to rest for police officers with international legal norms. The understanding of the periodicity in granting holidays is revealed in article 45 of the Constitution, according to which every working person has the right to annual paid leave. In other words, the periodic nature of vacations is manifested in their provision to the employee annually. The norm of Article 45 of the Constitution is substantiated by the fact that the right to rest is a natural human right, due to the physical need of the human body for rest in order to restore physical and moral strength. A police officer who is deprived of the opportunity to timely exercise the right to annual leave loses the ability to effectively and efficiently perform his duties. It is proved that the absence in the Law of Ukraine "On the National Police" of clearly defined normatively regulated grounds for restricting the right of police officers to use annual leave leads to arbitrariness on the part of the heads of police bodies and providing them with a legal opportunity to dispose of the right to grant holidays to subordinate police officers at their own discretion. Meanwhile, the mechanism for paying compensation to a police officer for unused vacation days for the past calendar years is not defined by the Law of Ukraine "On the National Police", which is the reason for the presence of numerous appeals from police officers to the court demanding the renewal of violated rights in the field of recreation. It was determined that due to the lack of legal regulation in the Law "On the National Police" of legal relations on compensation for the unused part of the vacation to the policeman for the past years, when resolving this dispute, the court applies the norms of the Labor Code of Ukraine and the Law of Ukraine "On Vacations".

Key words: *the right of police officers to rest, service and labor relations in the police, on ensuring the right of police officers to rest, granting holidays to police officers.*